

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/73/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122010899
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Janík
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3122010899.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Janíka a sudcov JUDr. Milana Straku a JUDr. Michala Eliaša v trestnej veci proti odsúdenému A. B., nar. XX.XX.XXXX v Martine, trvale bytom C. XXX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody llava, na neverejnom zasadnutí dňa 13.07.2023 prejednal sťažnosť prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 13. marca 2023, sp. zn. 37Pp/251/2022 a takto

rozhodol:

I. Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnuté uznesenie v celom rozsahu.

II. Podľa § 415 ods. 1 Tr. por. v spojení s § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona sa návrh odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody z a m i e t a.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 13.03.2023, sp. zn. 37Pp/251/2022, bolo rozhodnuté nasledovne:

„I. Podľa § 66 odsek 1 písmeno b), odsek 2 Trestného zákona v spojení s § 415 odsek 1 Trestného poriadku sa odsúdený A. B., nar. XX.XX.XXXX, podmienenčne prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 13T/81/2013 v spojení s uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 13T/81/2013 zo dňa 25.01.2017 a z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 13T/126/2017 zo dňa 23.10.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3To/93/2018 zo dňa 10.01.2019.

II. Podľa § 68 odsek 1 Trestného zákona určuje odsúdenému skúšobnú dobu 7 (sedem) rokov a súčasne nariaďuje probačný dohľad nad odsúdeným 3 (tri) roky a zároveň odsúdenému ukladá v čase probačného dohľadu nasledujúce obmedzenia a povinnosti:

- podľa § 51 odsek 3 písmeno b) Trestného zákona zákaz požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok,

- podľa § 51 odsek 3 písmeno d) Trestného zákona zákaz vstupu do krčiem, barov, pubov, výčapov a inak označených zariadení určených prevažne na predaj a konzumáciu alkoholických nápojov,

- podľa § 51 odsek 3 písmeno d) Trestného zákona zákaz vstupu do rodinného domu číslo 230 v obci Blatnica,

- podľa § 51 odsek 4 písmeno i) Trestného zákona príkaz podrobiť sa liečeniu závislostí od návykových látok,

- podľa § 51 odsek 4 písmeno j) Trestného zákona príkaz podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve.“

- podľa § 51 odsek 4 písmeno k) Trestného zákona príkaz zamestnať sa alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.“

Citované uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, pretože proti nemu podal v zákonnej lehote prokurátor písomne sťažnosť.

Prokurátor podanú sťažnosť dodatočne písomne odôvodnil. V úvode odôvodnenia poukázal na obsah výrokovkej časti napadnutého uznesenia. Ďalej uviedol nasledovné:

„Dôvodom podania sťažnosti je predpoklad, že u odsúdeného A. B. v zmysle § 66 odsek 1 Trestného zákona nie je splnená materiálna podmienka podmiennečného prepustenia spočívajúca v zákonnej požiadavke vedenia riadneho života v budúcnosti.

Predovšetkým je potrebné poukázať na obsah a závery hodnotenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava, v ktorom sa konštatuje, že odsúdený A. B. len čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie z výkonu nepodmiennečného trestu odňatia slobody, z ktorého dôvodu ho ústav neodporúča podmiennečne prepustiť. U menovaného odsúdeného existuje riziko sociálneho zlyhania, a to z dôvodu jeho trestnej minulosti, vysokého rizika recidívy a z dôvodu nedostatkov v oblasti edukácie, a v schopnosti plniť si povinnosti, čo preukázal vo svojom živote na slobode ako aj vo výkone trestu, kde si opakovane svoje povinnosti neplnil.

Odsúdený A. B. bol v minulosti 6x súdne trestaný a vo výkone trestu odňatia slobody je tretíkrát. Ani jeho opakované odsúdenia a pobyt vo väzení však na jeho správaní nezaznamenali žiaduci vplyv, nevedli u neho k náprave a polepšeniu v smere vedenia života riadneho občana. Uvedená recidíva odsúdeného A. B. nepochybne svedčí o tom, že v jeho prípade nemožno reálne očakávať, že by v budúcnosti viedol riadny život, preto je potrebné, aby uložený trest vykonal v uloženom rozsahu.

Páchanie trestnej činnosti vzhľadom na vyššie uvedené nie je u odsúdeného A. B. iba ojedinelým jednorazovým vybočením zo spôsobu jeho života, ale zjavne v jeho prípade možno vypozerovať jednoznačné sklony k jej páchaniu. Pokiaľ je odsúdený už opakovane súdne trestaný a opakovane sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody bez následnej nápravy, je možno vyvodiť, že predchádzajúce tresty u neho nevedli k náprave.

Zmysel podmiennečného prepustenia nespočíva iba tom, že odsúdený bude za dobré správanie, resp. za vzorné plnenie si pracovných povinností počas výkonu trestu odňatia slobody automaticky prepustený na slobodu po splnení formálnej podmienky stanovenej zákonom, teda po uplynutí zákonom ustanovenej doby výkonu trestu odňatia slobody, a to bez prihliadnutia k účelu trestu. K tomuto dodávam, že odsúdený A. B. sa aj počas výkonu trestu nesprával vhodne, kde ústav konštatuje, že jeho správanie nebolo vždy na požadovanej úrovni, neplnil si svoje povinnosti a pokyny, nedodržiaval zásady slušného správania a vystupovania, a dokonca sa dostal do fyzického konfliktu so spoluväzňom. K trestnej činnosti má odsúdený A. B. iba čiastočne kritický postoj a vinu hádže na iných a nie na seba. Ústav ďalej konštatuje, že odsúdený sa nepravidelne zúčastňuje aktivít na protidrogovú osvetu, rozvíjanie právneho a spoločenského vedomia a kultúrno-osvetovej činnosti, ktorá mu má pomôcť k pochopeniu situácie a zaradeniu sa do riadneho života. Z tohto možno usúdiť, že odsúdený nemá záujem sa napraviť a rozvíjať sa v tejto oblasti.

Podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu, ako i ďalšie okolnosti je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a svojim správaním sa viac nedostane do kolízie so zákonom, čo však vzhľadom k predchádzajúcej kriminálnej minulosti odsúdeného A. B. a ústavom prezumované stredné rizikové faktory jeho sociálneho zlyhania nie je možné očakávať.

Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností možno konštatovať, že u odsúdeného A. B. vykonávaný trest neplní iba resocializačnú funkciu a funkciu individuálnej a generálnej prevencie, či morálneho odsúdenia, ale predovšetkým funkciu ochrannú, kedy sa ďalším výkonom trestu u menovaného odsúdeného zabezpečuje ochrana spoločnosti. Rozhodnutie okresného súdu o jeho podmiennečnom prepustení z výkonu nepodmiennečného trestu odňatia na slobodu za súčasného uloženia skúšobnej doby s probačným dohľadom, s odkazom na uložené zákazy a príkazy uvedené v ustanovení § 51 odsek 3 písmená b), d), resp. § 51 odsek 4 písmená i), j), k) Trestného zákona, nemožno vyhodnotiť ako vecne správne.

Z vyššie uvedených dôvodov by v prípade odsúdeného A. B. naopak mala do popredia vystúpiť represívna zložka trestu a zabezpečiť u neho ďalší výkon uloženého trestu odňatia slobody, a ktorý by mal byť v tomto prípade uplatnený v celom jeho rozsahu.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhujem, aby Krajský súd v Trenčíne podľa § 194 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a zároveň podľa § 66 odsek 1, odsek 2 a § 67 odsek 1 Trestného zákona návrh odsúdeného A. B. o podmiennečné prepustenie ako nedôvodný zamietol.“

K sťažnosti prokurátora sa do rozhodovania krajského súdu o nej odsúdený nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na neverejnom zasadnutí 13.07.2023 podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.“) preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré im predchádzalo. Na základe svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora je dôvodná.

Krajský súd v rámci preskúmania konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, nezistil v postupe okresného súdu chyby procesného charakteru, ktoré by samé osebe opodstatňovali zrušenie napadnutého uznesenia. V konečnom dôsledku krajský súd konštatuje, že prokurátor v dôvodoch sťažnosti ani nenamietal existenciu takýchto procesných väd v konaní okresného súdu.

V rámci preskúmania správnosti samotných výrokov napadnutého uznesenia, krajský súd skúmal, či je napadnuté uznesenie v súlade so zákonom.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zák. ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Pokiaľ ide o vecnú stránku posudzovania splnenia zákonných podmienok pre podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane zákonodarca dobrodením, zakotveným v ustanoveniach o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ustanovil možnosť podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné

pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúca už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca pritom neurčil povinnosť súdu podmiennečne prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahu súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody. V tejto súvislosti považuje krajský súd tiež za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Trestného zákona u osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, vystupuje do popredia výchovná zložka trestu, na rozdiel od osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, u ktorej vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u takejto osoby došlo k opakovanému páchaní trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody.

Krajský súd považuje za potrebné poukázať na to, že v prejednávanej veci už došlo k meritórnemu rozhodnutiu vo veci uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 37Pp/251/2022 zo dňa 22.08.2022, ktorým bolo rozhodnuté o podmiennečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody. Uvedené rozhodnutie bolo uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3Tos/110/2022 zo dňa 16.11.2022 zrušené a okresnému súdu bolo uložené, aby vo veci znovu konal a rozhodol. Okresnému súdu bolo vytknuté, že si nezaodovážil všetky podklady nevyhnutné k riadnemu objasneniu splnenia zákonných podmienok pre podmiennečné prepustenie (spisové materiály týkajúce sa trestov, ktoré vykonáva, podmiennečného prepustenia, ako aj doplnené hodnotenie ústavu z hľadiska časovej chronológie), a to že sa riadne nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými z hľadiska všestranného zhodnotenia osobnosti (vysporiadanie sa s recidívou odsúdeného či posúdenie kritickosti postoja odsúdeného k trestnej činnosti).

Pokiaľ ide o posúdenie otázky, či odsúdený spĺňa zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že okresný súd dospel k záveru, že odsúdený vykonal zákonom požadovanú pomernú časť z výmery uložených trestov odňatia slobody a počas doterajšieho výkonu trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a po vyhodnotení okresným súdom uvedených skutočností v napadnutom uznesení je tak daná dostatočná záruka, že na slobode bude viesť riadny život.

Okresný súd odôvodnil svoj právny záver o preukázaní polepšenia odsúdeného len tým, že odsúdený preukázal schopnosť viesť „riadny život v podmienkach výkonu trestu“. Krajský súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že k vyvodu odôvodneného záveru o preukázaní polepšenia v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zák. nestačí len samotné preukázanie dodržiavania ústavného poriadku odsúdeným v podmienkach výkonu trestu, teda preukázanie „schopnosti viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu“ bez toho, aby takéto správanie sa odsúdeného a plnenie povinností svedčilo o tom, že počas výkonu trestu došlo u odsúdeného k eliminácii tých osobnostných čŕt, ktoré viedli k odbrzdzeniu zábran u odsúdeného porušovať záujmy, chránené Trestným zákonom.

S poukazom na uvedené krajský súd dospel k záveru, podľa ktorého záver okresného súdu o preukázaní polepšenia u odsúdeného, odôvodnený len tým, že odsúdený preukázal schopnosť viesť „riadny život v podmienkach výkonu trestu“, nie je založený na všestrannom zhodnotení osobnosti odsúdeného a zmien jeho osobnosti, ku ktorým malo dôjsť pôsobením doterajšieho výkonu trestu.

V súvislosti so záverom okresného súdu o preukázaní polepšenia zostalo bez povšimnutia vyhodnotenie zistených nedostatkov odsúdeného počas súčasného výkonu trestu odňatia slobody. Podľa hodnotenia ústavu na výkon trestu sa odsúdený dopúšťal porušovania viacerých elementárnych povinností vyplývajúcich z ústavného poriadku, ako aj nedostatkov v správaní sa vo vzťahu s ostatnými odsúdenými a s príslušníkmi ZVJS. Rovnako aj pracovné zaradenie vo výkone trestu u odsúdeného vykazovalo nedostatky v jeho pracovných výkonoch. Postoj odsúdeného k trestnej činnosti je podľa hodnotenia ústavu čiastočne kritický, pričom tento vyhodnotil z údajov vyplývajúcich z pedagogických dokumentácií ústavu. Odsúdený formálne svoje skutky ľutuje s tendenciou presúvať podiel viny na požitie alkoholu, ale aj na provokáciu zo strany otca. Napokon aj zo záverov znaleckého posudku z odvetvia psychiatria vyplýva, že u odsúdeného bola zistená porucha osobnosti, u ktorej v správaní vystupujú do popredia také rysy osobnosti ako impulzivita, nezdržanlivosť, výrazný egoizmus a egocentrizmus a nezodpovednosť voči seba a okoliu. Hoci u odsúdeného nebol diagnostikovaný syndróm závislosti od alkoholu, boli u neho zistené osobnostné abnormality, ktoré sú prehlbované a zväzňované práve požívaním alkoholu, či iných

návykových látok. Pritom aj podľa hodnotenia ústavu u odsúdeného môžu byť jeho vôľové vlastnosti a rezervy na úrovni právneho a morálneho vedomia rizikovým faktorom.

Okresný súd ďalej nedostatočne vyhodnotil, že odsúdený je vo výkone trestu už po 4.krát. V registri trestov má evidovaných celovo 6 záznamov, prevažne pre majetkovú trestnú činnosť, pričom v minulosti bol už 2-krát podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody. Tresty odňatia slobody, pre ktoré obžalovaný aktuálne žiada o ďalšie podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, boli obžalovanému uložené za trestnú činnosť spáchanú v skúšobnej dobe predchádzajúceho podmienene prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, resp. podmienene odsúdenia. Podľa názoru krajského súdu uvedené skutočnosti svedčia o tom, že odsúdený si nevzal ponaučenie z predchádzajúcich výkonov trestov a nemožno preto dospieť k záveru, že u odsúdeného došlo k naplneniu výchovného účelu trestu odňatia slobody. Uvedenému záveru svedčia aj informácie z obsahu hodnotenia ústavu na výkon trestu o jeho nie vždy riadnom správaní počas výkonu trestu aj napriek skúsenostiam obžalovaného s výkonom trestu z minulosti. Podľa názoru krajského súdu je náprava u odsúdeného podstatne sťažená s poukazom na osobu odsúdeného, u ktorej sa prejavujú sklony k páchaniu trestnej činnosti.

Z uvedených dôvodov záver okresného súdu o polepšení odsúdeného a odstránení príčin jeho úmyselnej recidívy podľa krajského súdu nemá oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania. V tejto súvislosti okresný súd nekriticky prihliadal len na okolnosti v prospech odsúdeného, keď súčasne nedôvodne nielenže bagatelizoval zistené skutočnosti (negatíva odsúdeného) v jeho neprospech, ale tieto zistené skutočnosti ani nehodnotil z pohľadu zvýšeného rizika zlyhania u odsúdeného vzhľadom na jeho kriminálnu minulosť a skutočnosť, že si tresty vykonáva v ústave so stredným stupňom stráženia.

Z uvedených dôvodov krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora je dôvodná a zakladá zákonný dôvod na zrušenie napadnutého uznesenia podľa § 194 ods. 1 Tr. poriadku.

Krajský súd následne skúmal, či v zmysle § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. môže sám vo veci rozhodnúť.

Na základe preskúmania veci dospel k záveru, že výsledky vykonaného dokazovania dávajú podklad na posúdenie otázok, rozhodných pre správne a zákonné rozhodnutie o návrhu odsúdeného.

Hoci správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody v poslednej dobe nevykazuje nedostatky, nemožno však opomenúť, že napriek predchádzajúcim skúsenostiam s výkonom trestu odňatia slobody je u obžalovaného zrejme porušovanie ústavného poriadku počas aktuálne vykonávaného trestu odňatia slobody. V neprospech odsúdeného svedčí aj poznatok, že ani predchádzajúce odsúdenia, vrátane opakovaných výkonov nepodmienených trestov odňatia slobody či jeho podmienených prepustení, nevedli odsúdeného k vedeniu riadneho života. V neposlednom rade v neprospech odsúdeného vyznievajú aj zistenia znalcov o jeho osobnosti a jeho kriminálna minulosť svedčiaca o sklonoch k recidíve.

Na základe uvedeného krajský súd dospel k záveru, že odsúdený vo výkone trestu nepreukázal polepšenie, pričom ani vzhľadom na jeho doterajší spôsob života pred nástupom výkonu trestov nemožno očakávať vedenie riadneho života odsúdeným po prípadnom podmienene prepustení.

Keďže s poukazom na vyššie uvedené krajský súd dospel k záveru, že u odsúdeného nie sú splnené materiálne podmienky v zmysle § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasmi členov senátu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.